

Győri Ítéltábla mint másodfokú bíróság

Bf.I.113/2025/8.

A Győri Ítéltábla mint másodfokú bíróság Győrött, a 2026. február 17. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta és kihirdette a következő

ítéletet:

A költségvetési csalás büntette és más bűncselekmények miatt Terhelt1 ellen indult büntető ügyben a Veszprémi Törvényszék 2025. szeptember 16. napján kihirdetett 15.B.17/2025/11/I. számú ítéletét megváltoztatja.

A vádlott terhére megállapított számvitel rendje megsértésének büntettét folytatólagosnak minősíti.

A vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés tartamát 4 (négy) évre enyhíti; mellőzi a pénzbüntetés kiszabására vonatkozó rendelkezéseket.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja azzal, hogy a vádlott terhére megállapított számvitel rendje megsértésének büntette törvényhelyében feltünteti a Btk. 403. § (1) bekezdés a) pontját is.

Indokolás

[1] A Veszprémi Törvényszék 2025. szeptember 16. napján megtartott előkészítő ülésen kihirdetett 15.B.17/2025/11/I. számú ítéletében Terhelt1 vádlottat bűnösnek mondta ki költségvetési csalás büntetében (Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont (5) bekezdés b) pont), folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétségében (Btk. 345. §) és számvitel rendje megsértésének büntetében (Btk. 403. § (2) bekezdés). Ezért őt halmazati büntetésül 6 év börtön fokozatban végrehajtandó szabadságvesztésre, 500 napi tétel pénzbüntetésre, és 5 évre az egyéni vállalkozói foglalkozás gyakorlásától eltiltásra ítélte, mellékbüntetésül 5 évre eltiltotta a közügyek gyakorlásától. A törvényszék a pénzbüntetés egy napi tételének összegét 2.000,- Ft-ban állapította meg. Az így kiszabott 1.000.000,- Ft pénzbüntetés megfizetésére 20 havi részletfizetést engedélyezett. Rendelkezett arról, hogy a vádlott a szabadságvesztés büntetésből a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható legkorábban feltételes szabadságra. Kötelezte továbbá a vádlottat az eljárás során felmerült bűnügyi költség megfizetésére.

[2] A törvényszék ítéletével szemben a vádlott és védője enyhítésért, valamint a feltételes szabadságra vonatkozó rendelkezés megváltoztatása érdekében éltek jogorvoslattal.

[3] A Győri Fellebbviteli Főügyészség BF.256/2025/1-I. számú átiratában a fellebbezéseket nem tartotta alaposnak. Rámutatott, hogy a felülbírálat a Be. 583. § (3) bekezdés a)-b) pontja, a Be. 590. § (3) bekezdése, valamint a Be. 591. § (2) bekezdés a) pontja alapján korlátozott. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság eljárási hibát nem vétett, a vádlott beismerő nyilatkozatát a Be. 504. § (2) bekezdésében írt törvényi feltételek teljesülése mellett fogadta el. A Be. 521. § (1) bekezdésének szem előtt tartásával megállapított tényállásból helytálló következtetést vont a vádlott bűnösségére, a cselekmények minősítése

is törvényes, azonban a rendelkező részben a számvitel rendje megsértése tekintetében a Btk. 403. § (1) bekezdés a) pontjának feltüntetése indokolt. Kifejtette, hogy a törvényszék a vádlott által 2019-2022. években elkövetett bűncselekmények miatt hozott marasztaló ítéletet, így a jogi indokolás körében szükséges felhívni a társadalombiztosítás ellátásaira jogosultakról, valamint e szolgáltatások fedezetéről szóló 2019. évi CXXII. törvény 6. § (1) bekezdés d) pontját, a 77. § (2) bekezdését, valamint az egészségbiztosítási és szociális hozzájárulási adó tekintetében a 2018. évi LII. törvény 23. § (1) bekezdés a) pontját, a 24. §-át, a 25. § (1) bekezdését, a 27. § (1) bekezdés a) pontját és a 40. §-át is.

[4] A büntetés kiszabása körében kifejtette, hogy a törvényszék által értékelt bűnösségi körülmények száma és nyomatéka alapján a kiszabott büntetés enyhítésére törvényes indok nincs, a feltételes szabadságra bocsátásra vonatkozó ítéleti rendelkezés megváltoztatásának a Btk. 38. § (3) bekezdése alapján törvényi akadály van. Ennélfogva indítványozta, hogy az ítéltábla a vádlott és védője által bejelentett fellebbezéseket a Be. 599. § (1) bekezdése szerinti nyilvános ülésen bírálja el, és a törvényszék ítéletét a Be. 605. § (1) bekezdése alapján hagyja helyben az indokolás kiegészítése mellett.

[5] A védő a fellebbezésének indokolásában kifejtette, hogy a vádlott az előkészítő ülésen a vádiratban foglalt tényállással egyezően a bűnösségét elismerte és lemondott a tárgyaláshoz való jogáról. Erre tekintettel a védelem a tényállást és a jogi minősítést nem vitatja, az előterjesztett fellebbezés kizárólag a büntetés enyhítésére irányul. E körben rámutatott, hogy álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a büntetés kiszabásakor, főleg a szabadságvesztés tartamának meghatározásakor nem kellően vette figyelembe a jelentős időmúlás büntetésenyhítő hatását. A vádlott terhére rótt cselekmények döntően 2018 és 2022 közötti időszakban valósultak meg, míg az elsőfokú ítélet csak 2025-ben született meg. Ez az eljárási időtartam – amely a vádlott terhére nem róható – a büntetőjogi felelősség érvényesítésének preventív célját érdemben csökkenti. Hozzáfűzte, a bírói gyakorlat következetes abban, hogy a hosszabb időmúlás önálló, súlyos enyhítő körülményként értékelendő, különösen akkor, ha az elkövető az eljárás ideje alatt jogkövető életvitelt folytat. A büntetékiszabás körében kiemelt jelentősége van a cselekmény elkövetése és az ítélelhozatal között eltelt jelentős időmúlásnak, amely kapcsán a Kúria több eseti döntésében is rámutatott arra, hogy amennyiben az eljárás elhúzódása nem az elkövető magatartására vezethető vissza, úgy az időmúlás a büntetés preventív célját szükségszerűen gyengíti, és ez a szankció arányos mérséklését indokolja. A Kúria szerint az idő előrehaladtával csökken mind a generálprevenció társadalmi visszatartó ereje, mind a speciálprevenció szükségessége, különösen akkor, ha az elkövető az eljárás tartama alatt rendezett életvitelt folytat és újabb bűncselekményt nem követ el. Mindezek alapján a több éves időmúlás a jelen ügyben is olyan súlyú enyhítő körülményként értékelendő, amely önmagában is a szabadságvesztés tartamának érdemi mérséklését indokolja.

[6] Rámutatott, hogy a vádlott az elkövetési időszakot követően rendezett életvitelt tanúsított, munkát végez, kiskorú gyermek eltartásáról gondoskodik, és társadalmilag hasznos tevékenységet folytat polgárőrként. Mindezen körülmények alátámasztják, hogy a speciálprevenció céljai hosszabb tartamú szabadságvesztés nélkül is elérhetők. Hangsúlyozta, hogy az elsőfokú bíróság által kiszabott 6 év tartamú börtönbüntetés a hasonló minősítésű, különösen nagy vagyoni hátrányt okozó költségvetési csalások és kapcsolódó gazdasági bűncselekmények körében a bírói gyakorlat felső tartományába esik. Az ítélezési gyakorlat túlnyomó része ilyen ügyekben – még jelentős vagyoni hátrány esetén is – alacsonyabb tartamú szabadságvesztést alkalmaz, különösen halmozott enyhítő körülmények fennállásakor.

[7] Érvelése szerint a törvényszék által is értékelt nagyszámú enyhítő körülmény nem kapott elég nyomatékot akkor, amikor a törvényszék a büntetés mértékéről hozott döntést.

Nem vitatta, hogy a többszörös halmazat és a hamis magánokirat felhasználása esetében a folytatólagos elkövetés súlyosító körülmény, azonban a bűncselekmény jellegéből adódóan a költségvetési csalás bűncselekménye vállalkozóként nem követhető el másképpen, az szükségszerűen magával vonja az ehhez kapcsolódó hamis magánokirat felhasználás vétségét és a számvitel rendje megsértésének büntetettét. Így ennek a büntetés kiszabása körében gyakorolt hatása már nem lehet jelentős. Súlyosító körülmény az is, hogy a vádlott büntetett előéletű, egyúttal speciális bűnismétlő, ugyanilyen jellegű bűncselekmény elkövetése miatt vele szemben korábban végrehajtásában felfüggesztett szabadságvesztést szabtak ki. Azonban a jelentős időmúlás tényét erősíti, hogy a próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztés végrehajthatósága időközben már elévült. Fontos körülmény továbbá, hogy a korábbi végrehajtásában próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztés kiszabásával zárult büntetőügyben az elkövetési időszak 2012-2013 volt. Vitatta ugyanakkor a súlyosító körülményként értékelt, a költségvetést károsító bűncselekmények országos elszaporodottságát, mivel az statisztikai adatokkal nem alátámasztott.

[8] Mindezeket a bünteteskiszabás során figyelembe vehető alanyi és tárgyi tény értékelve álláspontja szerint megállapítható, hogy a kiszabott 6 év tartamú szabadságvesztés szükségtelenül súlyos büntetés, így annak enyhítését indítványozta.

[9] Az ítéltábla nyilvános ülésén a védő a fellebbezése indokolásában kifejtett érvek mentén a vádlottal szemben kiszabott büntetés enyhítése mellett érvelt, míg az ügyész az átiratában írtak szerint az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását indítványozta.

[10] A fellebbezések irányára tekintettel a Be. 583. § (3) bekezdés a) pontja alapján az ítéltábla a Be. 590. § (3) bekezdése értelmében - korlátozott felülbírálat keretében - az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezéssel támadott rendelkezését bírálta felül. A Be. 590. § (5) bekezdése szerint a felülbírálat ezzel együtt kiterjedt az elsőfokú bíróság eljárására is, melynek során a másodfokú bíróság vizsgálta, hogy nem történt-e olyan, a Be. 607. § (1), a Be. 608. § (1) és a 609. § (1) bekezdésében írt eljárási szabálysértés, amely miatt az elsőfokú ítéletet hatályon kívül kell helyezni. Kiterjedt a felülbírálat a bűnösség megállapítására vonatkozó rendelkezésre is, amennyiben a vádlott felmentésének vagy az eljárás megszüntetésének lenne helye, vizsgálta a bíróság a cselekmény minősítésére és a büntetés kiszabására vonatkozó rendelkezését is az elsőfokú ítéletnek, továbbá a Be. 590. § (7) bekezdésnek megfelelően a másodfokú bíróság hivatalból döntött az egyszerűsített felülvizsgálat tárgyát képező kérdésekben is.

[11] Az ítéltábla az elsőfokú bíróság eljárásában nem talált olyan eljárási szabálysértést, mulasztást, hiányosságot, amely a Be. 607. §, a Be.608. §, illetve a Be. 609. § bekezdése alapján az érdemi felülbírálat akadályát képezhetne volna. A rendelkezésre álló iratokból megállapíthatóan az előkészítő eljárás mindenben megfelelt a Be. 499-504. §-ban írt rendelkezéseknek. Az előkészítő ülésre a vádlott és védőjének idézése, az ügyész értesítése szabályszerűen megtörtént, az idézés tartalmazta a Be. 500. § (2) bekezdésében írt figyelmeztetéseket. A jegyzőkönyv szerint az eljárási törvényben rögzített figyelmeztetéseket követően a vádlott a vádirattal egyezően elismerte a bűnösségét és lemondott a tárgyaláshoz való jogáról. A vádlott beszámítási képessége és beismerése önkéntessége iránt ésszerű kétely nem mutatkozott, beismerő nyilatkozata egyértelmű volt és azt az eljárás ügyiratai is alátámasztották. Így a bíróság az előkészítő ülésen a perrendi szabályoknak megfelelően fogadta el végzésével a vádlott bűnösséget beismerő nyilatkozatát, és hozott ügydöntő határozatot az ügyben.

[12] Miután a vádlott és védője kizárólag a kiszabott büntetést sérelmezte a Be. 583. § (3) bekezdés a) pontjában foglaltak szerint, az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás megalapozottságát a másodfokú bíróság a Be. 591. § (2) bekezdés a) pontja szerint nem vizsgálhatta, határozatát e tényállásra alapította.

[13] A tényállás alapján okszerűen vont következtetést az elsőfokú bíróság a vádlott bűnösségére, az adott tényállás mellett a vádlott felmentésére, vele szemben az eljárás megszüntetésére nem kerülhet sor, és a cselekmény minősítése is túlnyomórészt törvényes, továbbá a jogi indokolása is csaknem teljeskörű.

[14] Az irányadó tényállás szerint a terhelt, mint egyéni vállalkozó több, egymást követő beszámolási időszak, 2018-2021. évek tekintetében hiúsította meg a vagyoni helyzetének áttekintését a magatartásával, így a számvitel rendje megsértésének büntette a Btk. 6. § (2) bekezdésére figyelemmel folytatólagosan elkövetett, azzal, hogy miután a Btk. 403. § (2) bekezdése visszautal a részben az (1) bekezdésben rögzített elkövetési magatartásra, az ítéltábla felhívta az (1) bekezdés a) pontját is. Ugyancsak indokolt a jogi indokolás körében feltüntetni a fellebbviteli főügyészség átiratára figyelemmel a társadalombiztosítás ellátásaira jogosultakról, valamint e szolgáltatások fedezetéről szóló 2019. évi CXXII. törvény 6. § (1) bekezdés d) pontját, a 77. § (2) bekezdését, valamint az egészségbiztosítási és szociális hozzájárulási adó tekintetében a 2018. évi LII. törvény 23. § (1) bekezdés a) pontját, a 24. §-át, a 25. § (1) bekezdését, a 27. § (1) bekezdés a) pontját és a 40. §-át is.

[15] Az elsőfokú bíróság a büntetés kiszabása során irányadó körülményeket helyesen tárta fel, további súlyosító körülmény a számvitel rendje megsértésének büntette tekintetében a folytatólagos elkövetés.

[16] Az ítéltábla által elbírált ügyek alapján kijelenthető, hogy a költségvetést károsító bűncselekmények száma folyamatosan magas ebben a régióban, így az 56. BK. vélemény III/11. pontjára figyelemmel a bűncselekmények elszaporodottságát, mint súlyosító körülményt a másodfokú bíróság nem mellőzte a súlyosító körülmények köréből.

[17] Tekintettel arra, hogy a vádlott a terhére megállapított bűncselekményeket felfüggesztett szabadságvesztés hatálya alatt követte el, más joghátrány, mint szabadságvesztés jelen ügyben nem jöhetett szóba. Ugyanakkor nem hagyható figyelmen kívül, hogy az eljárás tárgyát képező cselekmények elkövetése óta nem került összeütközésbe a törvénnyel. Emellett a büntetést befolyásoló tárgyi tényezők közül ki kell emelni az időmúlást is, amely a terhelt által megvalósított első részselekményekhez képest nyolc év, ekkora mérték esetén pedig - egyetértve a védői érveléssel - a büntetési célok közül a generális prevenció szükségszerűen háttérbe szorul a speciális, az elkövető visszatartását előmozdító büntetési célhoz képest. További enyhítő körülményt jelentenek a vádlott személyéhez, jelenlegi életviteléhez fűződő, a törvényszék által kimerítően felsorolt körülmények, továbbá nem elhanyagolható az sem, hogy az ítéltábla által elbírált a hasonló jellegű bűncselekményekhez képest a vádlott által elkövetett bűncselekmény konkrét tárgyi súlya nem tekinthető jelentősnek.

[18] Mindezek miatt az ítéltábla lehetőséget látott a vádlottal szemben a Btk. 82. § (1) és (2) bekezdés b) pontjában írtak alkalmazásával a törvényszék által kiszabott szabadságvesztés büntetés mérséklésére, melynek tartamát 4 évben rögzítette. Ennél rövidebb tartamú szabadságvesztés alkalmazása azonban a vádlott büntetett előéletére tekintettel nem volt indokolt.

[19] Nem értett egyet az ítéltábla a vádlottal szemben alkalmazott vagyoni jellegű szankcióval. A Btk. 50. § (2) bekezdése alapján az olyan elkövető, akit haszonszerzés céljából elkövetett bűncselekmény miatt szabadságvesztésre ítélnék, akkor ítélné pénzbüntetésre, ha megfelelő vagyona vagy jövedelme van. Bár a terhelt úgy nyilatkozott, hogy alkalmi munkából rendszeres jövedelemre tesz szert, adat van arra vonatkozóan, hogy vele szemben az adóhatóság 260 millió Ft adóbírságot szabott ki; annak összegére tekintettel pedig kijelenthető, hogy a pénzbüntetés kiszabásának fenti feltétele hiányzik.

[20] Az ítéltábla a felfüggesztett szabadságvesztés végrehajthatóságának elévülésével kapcsolatos elsőbírói érvelést azzal egészíti ki, hogy a próbaidő alatt elkövetett bűncselekmény miatt végrehajtandó szabadságvesztésre ítélet esetén a próbaidő leteltének napjától számított elévülési időn belül van lehetőség a felfüggesztett büntetés végrehajtásának az elrendelésére.

[21] A törvényszék egyszerűsített felülvizsgálati eljárás tárgyát képező kérdésekben hozott rendelkezései törvényesek voltak.

[22] A fentiekben kifejtettek alapján az ítéltábla a Veszprémi Törvényszék 2025. szeptember 16. napján kihirdetett 15.B.17/2025/11/I. számú ítéletét a Be. 606. § (1) bekezdése alapján részben megváltoztatta, egyéb rendelkezéseit – miután azok törvényesek voltak – a Be. 605. § (1) bekezdés szerint helybenhagyta.

Győr, 2026. február 17.

Dr. Takácsné dr. Helyes Klára s.k. Dr. Élő András s.k. Szalainé dr. Joánovits Krisztina s.k.

a tanács elnöke

előadó bíró

bíró

Záradék:

A Győri Ítéltábla ítélete és ezáltal a Veszprémi Törvényszék 2025. szeptember 16. napján kihirdetett 15.B.17/2025/11/I. számú ítéletének meg nem változtatott része a mai napon jogerőre emelkedett.

Győr, 2026. február 17.

Dr. Takácsné dr. Helyes Klára s.k.

a tanács elnöke